Гордана Влајић

ПОЗОРИШТАНЦА ЗА РАЗНА ДРУШТВАНЦА

Klett

Гордана Влајић

ПОЗОРИШТАНЦА ЗА РАЗНА ДРУШТВАНЦА

Klett

ШТА ЈЕ ЊУТНУ НА ГЛАВУ ПАЛО, ДОК СЕ ХТЕДЕ ОДМОРИТИ МАЛО

или:
УТИЦАЈ ЈАБУКЕ НА ДРЖАЊЕ ЗА РУКЕ

ЛИЦА:

Наратор
Дечак који воли физику
Девојчица која учи о Исаку Њутну и не излаже се незнању ризику

МЕСТО:

Учионица, школски ходник, школско двориште...
Овај приказ широко поље избора иште.

Наратор:
Данашња п(Р)озоришна представа отвориће прозор знања ка физици и гравитацији
и одвешће вас, путем мудрости, ка добитној комбинацији.

Замислите топло, ранојесење послеподне.
Пашњак зелен, поток жубори, а воћке родне.
Исак Њутн, младић у најбољим годинама,
сам под дрветом, посматра крошње плодне.
А нека девојка, такође, негде сама
машта о витезу, та фина дама...

Али, нећемо овога пута љубавну причу,
већ научно штиво без измишљотина и сурвавања ка књижевном кичу.
Дакле, Исак Њутн, из Енглеске момче младо,
лешкари испод крошње разгранате јабуке, али – не чува стадо.

Исак Њутн дремка.
У дубок сан се спремка.

Кад, одједном, паде му јабука тачно на главу!
Скочи Њутн на ноге лагане, па отресе са задњице траву.
Нит је да се љути на јабуку (није она крива што се откачила),
нит на ветар, којег ни не беше, мада спази гране како му се смеше.

Решен да ипак некога окриви за ударац који доби,
Њутн поче да премишља ко ли је кривац ове зле коби.

И размишљао је. И различите могућности претумбавао,
ко је крив за чворугу коју је задобио док је спавао.

И схватио је! Није крива сова сива, ни ластина лупинг измотација.
Крива је – ни мање ни више, него – ГРАВИТАЦИЈА!
Чудо се састоји у томе што је Њутн дословце измислио кривца,
њему је та идеја заједно са јабуком на главу пала,
јер тајна о гравитацији – до тада се није знала.
Ето, када се споје једна јабука и једно чвокнуто теме,
више не постоје о гравитацији дилеме.
Баш је тако човечанство сазнало за привлачну силу Земљине теже,
кад се све ово до сада у логичну причу веже.

Причу вам причам у част генијалца који се зове Њутн Исак.
Он није изумео писак, ни висак,
али његов је изум, чули сте, пропратио – врисак.
А рођен је четвртог дана јануара хиљаду шестсто четрдесет треће и,
што рече чувени француски математичар Лагранж,
свет је са тим Њутном баш имао среће.

А сада поделите улоге. За представу припремити: уши, уста, руке и ноге. Треба нам:
Дечак који воли физику,
Девојчица која учи о Исаку Њутну и не излаже се незнања ризику!

Дечак:
'Ајд баш да видим шта имаш у глави!

Девојчица:
Ајаој, ево га овај штребер, сад ће опет да дави...

Дечак:
Ја бих да петицу из физике славиш, а ти мени: „Опет давиш..."

Девојчица:
Добро, извини... Ево, о Исаку Њутну учим
и већ се сто седамнаест минута са њим мучим.

Дечак:
Ма какви, то је лако! На следећи начин научиће свако.
Слушај ме и само полако.
Шта је научнику Исаку Њутну на главу пало,
док се под дрветом хтеде одморити мало?

Девојчица:
Је л’ то кад је спознао општи закон гравитације,
кад га је нешто прекинуло у сред медитације?

Дечак:
Хајде, мисли! Није му ваљда на главу пала – фискултурна сала?
Јер да је пала сала – то не би била шала.
Тада би Исаку Њутну у глави била бука,
Осетио не би да га заправо звекну... ?

Девојчица:
Рука!

Дечак:
Размисли боље. С дрвета не пада рука!

Девојчица:
Нека кука?

Дечак:
Није ни кука. Помоћи ћу ти. Округло је,
слатко, расте на дрвету и зове се...

Девојчица:
Ј А Б У К А !

Дечак:
Браво! Да јабуке и Њутна не би,
уместо спознаје закона гравитације,
имали бисмо данас неуке нације.

Девојчица:
Дакле, јабукина је заслуга
што се Њутну покренула мождана вијуга,
да нам се потомство не руга што смо незнања слуга!

Дечак:
А-ха! И где год да си – закон гравитације исто гласи!
И данас зна свако, ма које боје или расе,
да је сила која делује на тела сразмерна производу њихове масе,
и та је сразмерност увек наопачке
када се рачунају њиховог међусобног растојања тачке.
Е, да! И не заборави да подигнеш на квадрат те тачке,
што, признајем, јесу омање муке ђачке.

Девојчица:
Кад савладам ове кекенбације,
постаћу краљица гравитације.

Дечак:
Е, краљице гравитације,
смем ли да те држим за руку,
ево, даћу ти – румену јабуку!